SEK-Bulteno

Informilo de Saenzpenja Esperanto-Klubo

Eldonita ekde novembro 1990 en hispana kaj Esperanta lingvoj.
Diskonigas pri la Internacia Lingvo kaj pri ĝeneralaj regionaj novaĵoj.

N° 35 **aprilo-junio** **2012 [2]**

Florence, Jacques, Zélia, Zohra kaj Zachary.

Ili estas familio el Svislando kiu veturas tra la mondo per ruldomo ekde septembro 2010. Ankoraŭ komencantoj en la bela lingvo internacia Esperanto. Ili lernas Esperanton dum la vojaĝo kaj uzas ĝin dum rekontiĝoj kun homoj kiuj parolas ĝin en la diversaj landoj kiu ili transiras. Ili ankaŭ parolas aliajn lingvojn ĉefe: francan, hispanan, germanan kaj ankaŭ bone komprenas la italan kaj katalanan.

Ili vizitis nian urbon kaj E-klubon inter la 13-a kaj 16-a de majo 2012. Vd ttt-ejoj: http://www.les1001bornes.ch - http://www.ipernity.com/home/limstonoj1001

SEK-Bulteno

N° 35 Abril-Junio 2012 [2]
Boletín informativo del
Club Saenzpeñense de Esperanto.
Se publica desde noviembre de 1990.

Distribución
SEK-Bulteno se edita y difunde con la colaboración voluntaria de los miembros y simpatizantes de SEK y su distribución es gratuita.
Se envía a más de 600 direcciones de correo electrónico de esperantistas y simpatizantes en más de 32 países.
También puede ser leído y/o "bajado" de: **www.gazetejo.org**

Redacción
Calles 119 y 122
H3700FTT Pres. R. Sáenz Peña
Chaco, Argentina
E-mail:
rubendiaconu@yahoo.com.ar

Saenzpenja Esperanto-Klubo

Redactor
Rubén T. Diaconu Tkachenco
Miembro y Delegado local de UEA
(*Universala Esperanto-Asocio)*
Holanda
Colaboradores
Emmanuel Maggiori (Buenos Aires)
Carlos Devizia (Buenos Aires)
César Dorneles Soares
(Porto Alegre-BR)

El contenido de *SEK-Bulteno* no necesariamente representa la posición ni la opinión de SEK y/o la Redacción.
Son responsables quienes subscriben los mismos.

Amigos lectores:

Complacidos con el trabajo del número anterior, seguimos narrándoles los festejos del centenario de nuestra ciudad.

Sin embargo, debemos reconocer que nuestra satisfacción es aún mayor cuando tomamos en cuenta las diversas facetas de nuestro accionar… más presencia en la web, visitas de esperantistas extranjeros y la creciente y constante comunicación con esperantistas del mundo.

Además, en este número podrán leer artículos de interés general, no relacionados al idioma esperanto.

¡A disfrutarlo!

La Redacción

La 97-a UK
HANOJO- VJETNAMIO

28-a julio / 4-a aŭgusto 2012
Hanojo - Vjetnamio

S.E.K. en el Centenario

Con logo renovado, sitios propios en Facebook/Wikipedia y nuevo cartel en la Plaza Esperanto
SEK acompaña los festejos del 100º aniversario de la ciudad.

Algunos años posteriores a la fundación del Club Saenz-peñense de Esperanto, en 1995 se creó el logo de SEK. El diseño fue idea de, en ese entonces miembro del club, Víctor Fernández, quien de esa manera hizo un aporte muy valioso para la historia del esperanto en nuestra ciudad.

Transcurrido el tiempo, el diseño necesitaba una actualización: presentación en color y estar disponible en formato jpg, para facilitar su utilización. La tarea, que agradecemos, fue gentil y profesionalmente realizada por Raúl Palomino, un constante colaborador del esperanto. Entre sus trabajos podemos destacar: a nivel nacional el logo de Argentina Esperanto - Asocio en 1990 –adaptado luego por Argentina Esperanto-Ligo en 1995- y el logo del 42º Congreso Argentino de Esperanto realizado en nuestra ciudad en 1998).

Puesta de sol en la Plaza Esperanto

Plaza Esperanto, Barrio Oro Blanco

Actividad pendiente

...El cartel indicador del boulevard Esperanto del barrio Sarmiento.

Todos sabemos que el boulevard se llama Esperanto, -los que estamos informados-, pero quienes transitan por allí, inclusive vecinos del barrio, aún no conocen el nombre del boulevard. Confiamos que a la brevedad ésta importante arteria tendrá su correspondiente cartel indicador con el nombre.

Continuando con las novedades de este año, y acorde a los adelantos de las redes sociales, SEK ahora también está en Facebook y Wikipedia (Vikipedio) con un sitio propio, el que puede ser visitado por todos aquellos que se interesen en el esperanto y/o deseen conocer la historia del Club Saenzpeñense pues presenta importante información histórica desde 1988, un año antes de la fundación. El interesado sólo deberá colocar Saenzpenja Esperanto-Klubo y el buscador de Facebook y/o Vikipedio lo llevará hasta el sitio buscado, que dicho sea de paso, el de Facebook ya tiene a numerosos "amigos" en todo el mundo.

Otra situación un tanto preocupante era la Plaza Esperanto, del Barrio Oro Blanco, cuyo cartel hace tiempo dejó de ser presentable, pues inescrupulosas manos lo llenaron de grafittis. Tratando de acompañar el embellecimiento de la ciudad con motivo del Centenario, miembros de SEK resolvieron contratar un profesional del medio y lograr que el cartel vuelva a estar en condiciones dignas y esperamos que sea por un largo tiempo.

SEK kaj la Centjariĝo

Okaze de la centjara datreveno de la urbo SEK prezentas plibeligitan simbolon. Ĝi originale estis kreita de Víctor Fernández en 1995 kaj nun Raúl Palomino renovigis ĝin per koloro kaj nova formato (jpg).

Krome SEK nun aperas en *Facebook* kaj *Vikipedio* per propraj lokoj: *"Saenzpenja Esperanto-Klubo"* kie videblas historiajn fotojn pri diversaj eventoj de la klubo.

Alia laŭdinda atingo estis renovigo de la tabulo en la placo Esperanto, kiu delonge ne bele aspektis.

Nun, agadplano estas ke, bulvardo Esperanto estu indikita per stratpanelo.

Liberación de más de un centenar de especies autóctonas

La presidente del Concejo Municipal, Crucita Pereyra, encabezó el acto de suelta de animales, aproximadamente doscientos ejemplares de especies que se encuentran en peligro de extinción.

Fuente: Internet; Ecos del Interior; Maringa; Chaco Día por Día.

Finalmente, después de suspenderse en varias oportunidades por inclemencias del tiempo, el 11 de abril, y dentro del marco del centenario de la ciudad, alrededor de 200 animales fueron liberados en la reserva "La Leonor". La operatoria estuvo cargo del Complejo Ecológico Municipal, mediante la cual los mismos fueron devueltos a su ambiente natural, luego de un riguroso control por parte del veterinario del zoológico. La recuperación de la fauna y la periódica devolución de especies a su hábitat natural han constituido a través de más de treinta años parte de la política de preservación de la fauna autóctona silvestre desarrollada desde el Complejo Ecológico Municipal que se preparó para llevar adelante la Suelta del Centenario en esta reserva provincial privada.

Dónde y qué especies fueron liberadas durante todos estos años

Las sueltas de estos animales, sobre todos aquellos en vías de extinción, son parte de un largo proceso de liberación de especies autóctonas que ya lleva años en distintos puntos de la provincia, como ser el Interfluvio Teuco-Bermejito, la zona de Las Pirámides, en toda el área aledaña al Parque Nacional Copo y en los Bajos Submeriodionales, en la zona del Departamento Fray Justo Santa Maria de Oro, siempre con la autorización y apoyo de la Municipalidad de Roque Sáenz Peña y la fiscalización de la Dirección Provincial de Fauna y Parques. Aún a contramano de muchas opiniones técnicas, el Complejo Ecológico Municipal ha realizado estas liberaciones de ejemplares (alrededor de 12.000) en ambientes silvestres, haciendo realidad una premisa fundamental de los zoológicos modernos (más declamada que practicada), cual es la de contribuir efectivamente a la

conservación de la fauna. En muchos casos, se trató de animales nacidos en cautiverio en la propia institución. En otros, de ejemplares decomisados en operativos de control que, tras ser recuperados, son devueltos a sus ambientes de origen.

Entrada al Complejo de la Reserva Ecológica y Zoológico de Sáenz Peña

La nómina de especies liberadas a lo largo de los años incluye, entre otros a: Aguará Guazú (Chrysocyon brachyurus); Carpincho (Hydrochaeris hydrochaeris); Coatí (Nasua nasua); Coipo o falsa Nutria (Myocastor coypus); Corzuela Parda (Mazama gouazoubira); Urracas overas (Cyanocorax chysops); Vizcacha (Lagostomus maximus); Yacaré Negro (Caimán yacaré); Yacaré Ñato (Caiman latirostris), entre muchos otros.

La suelta de animales en "La Leonor"

En esta nueva oportunidad, denominada "la Suelta del Centenario", la liberación tuvo como escenario la reserva privada "La Leonor". Donde monos carayá, pecaríes, guazunchos, tortugas de lagunas, lagartos, yacarés, aves rapaces, osos hormigueros, osos meleros, zorros y boas constrictoras entre otras especies fueron devueltos a su medio natural de vida, contabilizando alrededor de cien especies, que estaban en las instalaciones del complejo ecológico de esta ciudad, y algunos de los mismos tomaron contacto por primera vez con la vida en libertad.

Al respecto, desde el Complejo Ecológico se informó que "para lograr esta suelta se ha llevado adelante un pormenorizado análisis de distintos lugares y se ha llegado a la conclusión que "La Leonor" es la reserva que reúne las condiciones ideales para la suelta de estas especies, estudio que se ha realizado teniendo en cuenta dos cuestiones fundamentales, las condiciones del medio ambiente y las especies a ser devueltas a un hábitat natural. Esta acción es el fiel reflejo del trabajo de recuperación y reproducción de especies, muchas de ellas en peligro de extinción las cuales mediante un programa de recuperación se devuelven a la fauna de nuestra provincia en esta reserva privada, que la consideramos como la más importante de la provincia, calificó Jorge García, Director del complejo ecológico.

La reserva privada de "La Leonor" está ubicada a unos 15 kilómetros al noroeste de Pampa del Indio, entre Presidencia Roca en el Departamento General San Martín y a unos 130 de Roque Sáenz Peña. Desde la Dirección del complejo Jorge García resaltó la seguridad con la que cuenta esta importante reserva, donde se efectivizó la cuarta suelta de animales en cautiverio. El inmenso predio tiene una extensión de 32.000 hectáreas, ubicada a una de las márgenes del Río Bermejo, lo que la constituye en un predio natural por excelencia para la adaptación de los animales en la vida silvestre, remarcó García. Además resaltó, que luego de la primera suelta éste se convirtió en el mejor lugar para la adaptación de los animales en la vida en libertad, donde se albergarán a estas más de cien especies que vuelven a un ambiente natural de vida en libertad, resumió.

Actividades de Esperanto en nuestro país

Resumen extaído del informe de Jorge Cabrera, Secretario de AEL.

1) **Año 2011.** Se recibieron numerosos visitantes esperantistas durante todo el año.
2) Se mantuvo (y se cambió) la página Web http://www.esperanto.org.ar
a) La dirección de correo de AEL a la cual dirigirse es: info@esperanto.org.ar
b) Se realizó y se realiza una encuesta permanente a través de la página web sobre el nivel y formas de acceso al esperanto de quienes responden la encuesta, la misma está orientada a Argentina.
c) Se realiza en forma permanente el mantenimiento del curso por correo electrónico el cual tiene permanetemente nuevos alumnos provenientes de Argentina y diversos países.
3) Se concretó (enero 2011) el primer -*y único*- número de la revista *Argentina Esperantisto* en formato digital: www.argentinaesperantisto.com/, (con el aporte de varios colaboradores).
4) Se realizó un curso presencial de verano, parte presencial y parte por *Skype*, en la sede de la calle Paraguay 2357, Ciudad Autónoma de Buenos Aires.
5) Se hicieron varias notas periodísticas en Radio del Pueblo; programa Pasaporte Cultural así como en otras radios; entrevistas personales y telefónicas con Radio La Isla, Radio 10 y el Sr. C. Monti.
6) Se participó en la Feria Anual del Libro (predio de la Sociedad Rural Argentina) -*mediante distribución de volantes*.-
7) Se realizó el Curso Básico anual de Esperanto en la sede de la calle Paraguay 2357, CABA.
8) Se presentó en la Universidad de La Plata la *Cátedra de Esperanto y su Cultura,* en un acto al cual asistieron personalidades del quehacer universitario y provincial. Se contó además con la presencia de Pradial Gutiérrez, hijo de Clara de Hess.
9) La Escuela Argentina de Esperanto contó con el aporte de dos nuevos libros: *Esperanto ¿Una cura para las heridas de Babel?* de Battig-Sartor y una reimpresión del conocido libro de curso *¿Sabe Ud Esperanto?* de Jorge Hess.
10) Se participó en el evento público "La Torre de Babel" de la artista plástica argentina Marta Minujin y se dieron charlas introductorias abiertas sobre el idioma esperanto.
Se realizó una donación de libros en y sobre esperanto para incorporar a la nueva Biblioteca de la Municipalidad de la Ciudad Autónoma de Buenos Aires y entregados al Jefe de Gobierno Mauricio Macri y Hernan Lombardi, Secretario de Turismo y Cultura de la ciudad.
11) Se presentó, en otro acto en La Plata, el libro de curso de Jorge Hess, (su reimpresión).
12) Se publicó una nota en Clarín (reportaje a Silvia Rottenberg), el diario con mayor circulación en el pais.
13) Se cerraron con sendos actos los cursos de esperanto de Buenos Aires y La Plata.
14) Con motivo de la propuesta para el Congreso Mundial 2014 se recibió la visita de Clay Magalhaes (Holanda). Se visitaron algunas ciudades (Rosario, Mar del Plata y Buenos Aires) y se establecieron contactos con funcionarios del orden nacional y municipal., entre ellos el Ministro de Turismo de la Nación Carlos Meyer.
15) Con motivo de la Asamblea Anual Ordinaria, se reunieron en diciembre del 2011, miembros de AEL (16) provenientes de Entre Rios y la La Rioja y principalmente de Buenos Aires.
Se (re) eligieron las autoridades de AEL.
Presidente: Silvia Rottenberg; Vice-presidente: Mabel Ojeda, Secretario: Jorge Enrique Cabrera; Pro-secretario: Fernando Inocencio; Tesorero: Jorge Enrique Cabrera; Pro-tesorero: Maximiliano Catania.Vocales: Gabriel Wagner, Adrian Alejandro, Maximiliano Catania, Dante Diaz, Jorge Montanari; Redactor de revista: vacante (Alberto Auné - Jorge Enrique Cabrera colaboradores)
Se decidió realizar en la semana de octubre de 2012 (días 12, 13 y 14) un congreso de alcance nacional y realizar durante el mismo la asamblea 2012 de AEL.
Jorge Montanari, Adrián Alejandro, Maximiliano Catania y Jorge Cabrera promoverán un programa radial.
Se consideró apoyar la realización de encuentros ocasionales e itinerantes (ej. Café Esperanto).
A propuesta de Dante Díaz (La Rioja) se consideró apoyar la realización de una campaña nacional con el lema: *¿Qué es el esperanto?*.
Fernando Inocencio habló sobre los proyectos y nuestra realidad y la necesidad de ahondar en grupos por especialidades.
Alfredo Valle comentó sobre el esperanto como medio de comunicación más su sentido de paz y amistad. César Grau habló sobre el acercamiento a ONGs mediante la implementación de convenios de complementación.-

Más sobre el Centenario

Así fueron los festejos

Breve reseña del amplio programa de actos que con motivo del Centenario se realizaron desde el 29 de febrero hasta mediados de marzo de 2012. Acompañan algunas fotos -de Internet- relacionadas a los actos más significativos.

Este es un informe especial complementario de SEK-Bulteno Nº 34.

El programa de festejos para conmemorar el Centenario de Pres. Roque Sáenz Peña reflejó una amplia gama de actividades culturales y artísticas en recordación de los 100 años de pujante labor y crecimiento. Oficialmente todo dio inicio el 29 de febrero. Con la llegada de la medianoche, los 100 años de la Ciudad Termal se hicieron presentes. Este fue el multitudinario programa desarrollado a lo largo de más de 15 días de festividad.

1.- Inauguración de refacciones de la histórica "Casa Cruz".
2.- Inauguración remodelación de la Plaza San Martín y Paseo de Artesanos.
3.- Acto de Inauguración "Mural de la Historia" (Paseo Bicentenario-Cooperación).
4.- Festival Popular. "Feliz Cumpleaños" a cargo de la Banda Municipal. Fuegos Artificiales.
5.- Solemne Tedeum en la Catedral San Roque.
6.- En la UNCAUS. Homenaje a Intendentes de la historia de Sáenz Peña.
7.- Apertura de sesiones del Honorable Concejo Municipal.
8.- Inauguración de las instalaciones de Gendarmería Nacional.
9.- En el Predio del Árbol Histórico y Museo de la Fundación. Acto Central. Palabras de bendición.

Entrega de placas y medallas a colectividades, descendientes de fundadores, instituciones, etc. Palabras de: Vecino caracterizado, Intendente Municipal y Gobernador de la Provincia.
10.- Desfile de tropas militares, bandas de música, agrupaciones gauchas, escuelas de danzas, etc. Cierre en Plaza San Martín. Festival Popular.
11.- En Casa de Cultura: Gala Artística.
12.- En el Hotel Gualok. Exposición "Túnel del Tiempo".
13.- Hotel Gualok. Presentación de libros de: Carlos Kraft, Olga Moreno de Eguinoa y Cipriano Ferreira.
14.- Casa de Cultura. Obra "Memorias de una ciudad centenaria" a cargo de elenco de la Escuela Municipal "Emilio Fabre".
15.- Festivales populares en barrios de la ciudad.
16.- Predio de Artesanos. Exhibición de film sobre historia de Sáenz Peña.
17.- Casa de Cultura. Exhibición de film sobre historia de Sáenz Peña.
18.- Inauguración del Centro de Convenciones, predio FeriChaco. Espectáculo.
19.- Club Belgrano: Mega obra del Grupo de Teatro Septiembre: *"Sáenz Peña, el pueblo cuenta tu historia"*.
20.- Centro Juvenil Cooperativista La Unión: Cena, baile y elección de reinas.
21.- Desfile de carrozas: desde calle 12 y 17 hasta Pasaje Bicentenario-Cooperación.
22.- Inauguraciones: Boulevard Esperanto en Barrio Sarmiento-Arce, Boulevard en Barrio Monseñor de Carlo y la calle Ucrania del Barrio Belgrano.
23.- Cena de Gala organizada por el Rotary Club en Hotel Gualok. Velada Teatral en Asociación Fraternal Israelita.
24.- Maratón del Aniversario.

Novedades a nivel internacional

Google traduce ahora también al esperanto

Suma así una nueva lengua. Fue creada en el siglo XIX por Ludovico Zamenhof. Se la conoce como el "idioma universal".

Clarín - 29/02/2012 - NUEVA LENGUA. Google incorporó el esperanto a sus traducciones.

O ***"Google nun ankaŭ tradukas en esperanto"***

O ***"Ahora Google traduce también al esperanto".*** Desde febrero de 2012, el traductor del buscador incorporó esta lengua a su lista de más de 60 idiomas.

Se trata de la primera lengua artificial que incorpora. Es que el esperanto fue creado por el oftalmólogo polaco Ludovico Lázaro Zamenhof en 1887 tras más de una década de trabajo, con la esperanza de que se convirtiera en un idioma universal. Cada país tendría su propia lengua y el esperanto, como segunda.

La historia del esperanto se remonta a sus estudios de medicina. El padre de Zamenhof no quería que su hijo siguiera su camino y le rompía los apuntes cuando lo encontraba estudiando. Fue por eso que el joven Ludovico se decidió a crear un idioma que su padre no entendiera. Ese fue el puntapié inicial. Pero luego, se transformó en un proyecto más ambicioso.

Ludovico era todo un políglota y puso manos a la obra. Sus lenguas madres eran el ruso, el polaco y el idish aunque también hablaba alemán. Luego aprendió latín, hebreo, francés, inglés y hasta griego. Castellano e italiano sabía, pero poco. De esa mezcla de lenguas, más otros idiomas, nació el esperanto que toma las estructuras, vocabulario, ortografía y Conjugaciones más sencillas de cada una. Es totalmente regular por lo que no tiene excepciones.

A 125 años de su creación oficial, Google decidió incorporarlo a su sistema de traducción. No en vano, a esta lengua la hablan al menos 100.000 millones de personas. Con el esperanto, desde que fuera lanzado en 2006, Google ha incorporado 64 idiomas.

Quienes quieran aprovechar la idea, pueden anotarse en los cursos de la **Liga Argentina de Esperanto**. Su Presidenta, Silvia Rottenberg, se alegró por el lanzamiento de Google. Esta nueva herramienta servirá para las clases de esperanto que se dictan desde el 3 de marzo en la sede de Paraguay 2357, Bs. As.

¿Por qué los bilingües son más listos?

Artículo original de The New York Times.

Hablar dos idiomas en lugar de sólo uno tiene evidentes ventajas prácticas en un mundo que cada vez está más globalizado. Pero además, en los últimos años, los científicos han comenzado a reconocer y afirmar que dichas ventajas del bilingüismo son incluso fundamentalmente buenas a la hora de de conversar con una gama más amplia de personas y de registros. Ser bilingüe, por lo tanto, te hace más inteligente. Puede tener un efecto profundo en el cerebro, mejora las habilidades cognitivas no relacionadas con el lenguaje e incluso genera una protección contra la demencia en la vejez.

Este punto de vista del bilingüismo es muy diferente de la comprensión del bilingüismo a través de gran parte del siglo XX, donde muchos investigadores, educadores y políticos consideraron durante mucho tiempo que un segundo idioma en la educación implicaba un conflicto para el niño, cognitivamente hablando. Y no estaban equivocados en que existe una interferencia cognitiva y cerebral, pero parece ser que es en realidad beneficiosa ya que fortalece un entrenamiento de los músculos cognitovos.

Existe una amplia evidencia de que en una versión bilingüe del cerebro, los dos sistemas del lenguaje están activos incluso cuando se está utilizando un solo idioma, lo que crea situaciones en las que un sistema obstruye el otro. Sin embargo, esta interferencia, que está siendo estudiada por los investigadores, no es tanto un obstáculo como una bendición disfrazada, ya que en realidad se obliga al cerebro a resolver este conflicto interno, dando a la mente un entrenamiento natural que fortalece sus músculos cognitivos.

Bilingües, por ejemplo, parecen ser más hábiles que los monolingües en la solución de ciertos tipos de rompecabezas mentales. En un estudio realizado en 2004 por los psicólogos Ellen Bialystok y Michelle Martin-Rhee, bilingües y monolingües niños en edad preescolar se les pidió que ordenar los círculos azules y cuadrados rojos se presentan en una pantalla de ordenador en dos recipientes digitales, uno marcado con un cuadrado azul y el otro marcado con un círculo rojo.

En esta primera tarea, los niños ordenaron las formas por el color, la colocación de los círculos azules en el contenedor marcado con las plazas azules cuadradas y rojas en la bandeja de marcado con el círculo rojo. Ambos grupos realizaron las tareas con una facilidad innata. Y a continuación, a los niños se les pidió clasificar por la forma, que era más difícil porque requiere la colocación de las imágenes en un cubo marcado con un color distinto. Los bilingües fueron más rápidos en llevar a cabo esta tarea, sorprendentemente.

La evidencia colectiva de un número de estos estudios sugiere que la experiencia bilingüe mejora del cerebro llamada la función ejecutiva - un sistema de mando que dirige los procesos de atención que utilizamos para planificar, resolver problemas y realizar otras tareas mentales que exigen. Estos procesos incluyen haciendo caso omiso de las distracciones para mantener la concentración, el cambio de

la atención voluntaria de una cosa a otra y manteniendo la información en la mente - como recordar una secuencia de direcciones durante la conducción.

¿Por qué la lucha entre dos sistemas lingüísticos activos simultáneamente mejorar estos aspectos de la cognición? Hasta hace poco, los investigadores pensaron que la ventaja bilingüe, se debieron principalmente a la capacidad de inhibición que fue perfeccionado por el ejercicio del sistema de supresión de un idioma: esta supresión, se pensaba, ayudaría a entrenar a la mente bilingüe para ignorar las distracciones en otros contextos. Pero esta explicación cada vez parece ser insuficiente, ya que los estudios han demostrado que los bilingües obtienen mejores resultados que los monolingües, incluso en tareas que no requieren la inhibición, como enhebrar una línea a través de una serie ascendente de los números repartidos al azar en una página.

La diferencia clave entre bilingües y monolingües puede ser más básico: una mayor capacidad para vigilar el medio ambiente. "Los bilingües tienen que cambiar de idioma a menudo - es posible que hable con su padre en una sola lengua y con su madre en otro idioma", dice Albert Costa, investigador de la Universidad Pompeu Fabra de España. "Se requiere hacer el seguimiento de los cambios a su alrededor en la misma forma que hacemos un seguimiento que nos rodea cuando se conduce." En un estudio comparativo alemán-italiano bilingües con los monolingües italianos en las tareas de supervisión, el Sr. Costa y sus colegas encontraron que los sujetos bilingües no sólo un mejor desempeño, pero también lo hizo con una menor actividad en partes del cerebro involucradas en la supervisión, lo que indica que fueron más eficientes en ello.

La experiencia bilingüe parece influir en el cerebro desde la infancia hasta la vejez (y no hay razón para creer que puede aplicarse también a los que aprenden un segundo idioma más adelante en la vida).

En un estudio de 2009 dirigido por Agnes Kovacs de la Escuela Internacional para Estudios Avanzados en Trieste, Italia, 7 meses de edad, los bebés expuestos a dos idiomas desde su nacimiento fueron comparados con sus pares criados con un solo idioma. En una primera serie de ensayos, los niños se presentaron con una señal de audio y, a continuación se muestra una marioneta en un lado de la pantalla. Ambos grupos infantiles aprendido a mirar a ese lado de la pantalla a la espera de la marioneta. Sin embargo, en un conjunto posterior de los ensayos, cuando el muñeco comenzó a aparecer en el lado opuesto de la pantalla, los bebés expuestos a un ambiente bilingüe pronto aprendieron a cambiar su mirada anticipatoria en la nueva dirección, mientras que los otros bebés no lo hizo.

Bilingüismo efectos también se extienden en los años crepusculares. En un estudio reciente de 44 ancianos bilingües español-inglés, los científicos dirigidos por el neuropsicólogo Gollan Tamar, de la Universidad de California en San Diego, encontró que los individuos con un mayor grado de bilingüismo medidos a través de una evaluación comparativa de la competencia en cada idioma fueron más resistentes que otros a la aparición de la demencia y otros síntomas de la enfermedad de Alzheimer: el más alto es el grado de bilingüismo, la tarde de la edad de inicio.

Nadie duda del poder del lenguaje. Pero, ¿quién hubiera imaginado que las palabras que oímos y las frases que hablan podrían dejar una huella tan profunda?

Fuente:
http://colifloresyesperanto.es/noticias-esperanto/%C2%BFpor-qu%C3%A9-los-biling%C3%BCes-son-mas-listos

Visitas

❖ Del **3 al 7 de mayo 2012** visitó nuestra ciudad el esperantista Patrick Etienne de la ciudad de Caen, (Francia).

❖ Del **13 al 16 de mayo** nos visitó la famila Sans, de Ginebra, (Suiza) *-ver foto de tapa-*, quienes realizan un viaje por el mundo en su casa rodante desde septiembre de 2010. Además de hablar francés, la familia se comunica en español, alemán, italiano, catalán y por supuesto Esperanto. SEK se reunió con ellos el martes 15 de mayo.

Libros / Breve sinopsis

¿Por que tus hijos deberían comer más coliflores y aprender un poco de Esperanto?

Iniciada y dada a conocer por el políglota Zamenhof, un oculista polaco de origen judío, la lengua internacional Esperanto es una gran desconocida para la mayoría de personas, sin embargo es digna de reconocimiento y debería ser tratada y estudiada al menos un año en todos los colegios del mundo durante la enseñanza básica, pues es una solución totalmente viable para la comunicación internacional y en tan solo un año todos los niños del mundo podrían comunicarse a partir de esta segunda lengua que podrían aprender muy fácilmente, ¿te imaginas las consecuencias que esto tendría para el futuro de la humanidad si todos pudiésemos entendernos sin intermediarios?

El esperanto es considerablemente más sencillo que cualquier lengua nacional del mundo, dado que su estructura es lógica y regular, y su propósito no es reemplazar a ningún idioma, si no suplementarlos como lengua puente para cuando hablemos con interlocutores que no hablen nuestra lengua propia. Además, el uso del Esperanto también protege a los idiomas minoritarios, que tienen a través del Esperanto la posibilidad de sobrevivir frente a las 'lenguas poderosas', todo lo contrario de lo que ocurre a lo largo de la historia: imposición, dominio y extinción.

Este libro defiende y argumenta el por qué de la necesidad de la lengua Esperanto y la libertad de la información en el mundo que ésta siempre viene a partir del lenguaje. Se trata de una guía de preguntas y respuestas muy básica y fácil de entender para todos los públicos. Humor, amor y respeto.

A continuación presentamos el índice de contenido del libro, para que se pueda apreciar el "buen sabor de boca" que ofrece esta obra:

Prólogo hacia la utopía
Cuento para adultos
Coliflores y esperanto
Todo empezó cuando vivíamos en cavernas
Aclarando conceptos
Tras la necesidad de una lengua internacional aparece el Volapük en Alemania
Brevemente: ¿esperanto?
"¿Por qué usar una lengua puente?"
"Usar una lengua auxiliar es una tontería, ¡yo soy un ciudadano del mundo!"
"¡Pero si el esperanto no acabará con la maldad en el mundo!"
"Sois unos frikis"
Hablemos de la cultura esperantista
"¿Qué significa Esperanto?"
Un ejemplo práctico...
"¿El esperanto es una lengua sin alma?"
¿Cuánta gente habla esperanto?
"¿En qué lugares se habla más?"
"¿Pero eso no es algo que ya ha desaparecido?"
"¿Cuánto tiempo tardará tu hijo en aprender esperanto?"
¿No es muy artificial? Seguro que no es bueno...
"Lo veo una tontería, ya tenemos el inglés."
El esperanto ayuda a dominar mejor tu lengua propia
El valor propedéutico del esperanto
"¿Por qué no lo usan los gobiernos de manera oficial?"
La comunicación humana en un plano de igualdad
Despilfarro millonario de dinero
Información, información y más información...
"El esperanto, ¿tiene derechos de autor?"
Reconocimiento oficial
Miedo al esperanto
Las persecuciones contra el esperanto
Mitos
Vivimos el reflejo de lo absurdo
"El esperanto, ¿por qué no ha triunfado?"
"El esperanto es una lengua muerta, ¿para qué la debería aprender mi hijo?"
"¿Pero tiene futuro el esperanto?"
"¿Sois una secta?"
La difusión del inglés o la ecología de las lenguas
La industria norteamericana y lo que ella promueve
"¿Cómo puedo escribir las letras del esperanto?"
"¡El inglés es más importante que el persa!"
Menos es más. El esperanto os enriquecerá
"¿Se puede decir y expresar todo en esperanto?"
En el mundo hacen falta más utopías y sobran gilipollas.
"¿Dónde puedo aprender esperanto?"
El manifiesto de Praga
Experimento: Cinco minutos cada día
Resumen y conclusión
Bibliografía y apuntes
Atrévete a practicar

Fuente: http://colifloresyesperanto.es/

Disvastigado de Esperanto

Plej necese estas koni la ĝustan tempon agi

Estante komercisto, pri reklamado mi ja scias, sed pri reklamado de Esperanto mi bezonis investi tempon kaj monon. Mia unua sperto estis en 2002 en Danio kaj sekvis Belgio, Francio, Germanio, Italio, ktp; entute 13 landoj. Ĉiam, ion novan mi lernis survoje: pli altiras konkretaĵoj, necesas laboro de grafikisto kaj reklamisto, taŭgas mallongaj tekstoj, ktp.

Mia celo estas veki la amaskomunikilojn, ĉar sen ili ni ne povas esperi pri la fina venko. Konsekvenco de tio estos la konkero de la popolo, kiu siaflanke influos la politikistojn.

Post 9-foja reklamado en *Le Monde,* en junio 2010 mi negocis la aperigon de novaĵo pri lingva malegaleco. Tamen ilia reprezentanto, s-ro Meixner, diris, ke intereso ne estis. Mi, do, planis prelegvojaĝon al 9 francaj urboj por varbi reagantojn al la Z-taga tutpaĝa anonco.

Post prelego en Parizo mi veturis al Vannes, kie mi subite malsanis. Mi telefonis al mia edzino: “Mi revenos, ĉar mi ne povas spiri”. Ŝi respondis: Esperanto-Movado estas pli grava ol via vivo, do daŭrigu. Sed mi ne povis teni min kaj kiam mi alvenis Osakon, ne povis moviĝi.

La publiko serioze kaj sincere aŭskultis. Post apero de la reklamo, mi ricevis centon da leterkopioj al Le Monde; verŝajne ĝi ricevis pluroble pli ol mi. Al la publika intereso, ilia respondo estis ignorado. Mi sentis, ke mi staras antaŭ giganta kaj fortika muro pro desupra premordo kaj ke ili estis monavidaj... sed ‘dissaltos la obstinaj baroj per la sankta amo disbatitaj’.

Kio estas la rezultoj de la agado en ĉi tiu jardeko? Inter la negativaĵoj menciendas, ke en la komenco la reklamado ne sufiĉe profesiis: ne persvada enhavo, tro da tekstoj, ne konkretaj informoj, ne taŭga aspektigo. Plie, mi nur 1-foje reklamis en 1 lando… ja ripetado estas esenca.

Kiam aperis la anonco en *Rzeczpospolita* en 2004, okazis lunĉodebato en Varsovio kun la litovaj kaj polaj EU-parlamentanoj. Tiam Bronisław Geremek, EU-vicprezidanto kaj eksa ministro pri eksterlandaj aferoj en Pollando, rifuzis ĉeesti kaj private renkonti min, ĉar li konvinkiĝis, ke Esperanto ne povus venki. Tamen en majo 2008 mi sukcesis tuŝi lian koron per anonco en ‘Le Monde’. Tiam EU rifuzis utiligi la polan en sia retejo kaj post kunveno kun Seán Ó Riain kaj Jozef Reinvart li kunorganizis la debaton ‘Esperanto, ĉu amiko aŭ malamiko de multlingvismo?’ por ĉiuj parlamentanoj la 14-an de julio. Tragike li mortis aŭtakcidente survoje al Bruselo. Li estis konvinkita, ke plejparto el la EU-parlamentanoj kontraŭas la anglan dominadon kaj ke estas granda manko de scioj kaj antaŭjuĝoj kontraŭ Esperanto. De liaj observoj ni profitu!

La anoncoj vekis homojn kiel Isabel Castro, direktoro de Eurimages aŭ la urbestron de St-Aignan de Grand Lieu, kiuj montris intereson pri la lingvo kaj la Movado. Post aperigo en *La Repubblica* en 2003,

8 italaj parlamentanoj promesis al Itala E-Federacio proponi la utiligon de E-o en la Eŭropa Komisiono. Unu el ili, Emerenzio Barbieri, dum la nuna parlamenta mandato prezentis leĝproponon pri nia lingvo.

Ĉu ankoraŭ mencii, ke la hejmpaĝoj de la landaj asocioj en la anonclandoj estis pli vizitataj sekve de la reklamoj? Aŭ ke pliaj lernantoj aperis en la kursoj? La slovaka diplomato Josef Reinvart sendis kopiojn de la aperaĵo en SME en 2004 al ĉiuj slovakaj ambasadejoj tra la mondo kaj oficistoj de la ministerio pri eksterlandaj aferoj.

Ĉu reklami estas vana elspezo? Certe ne, sed investo en la estonteco, ĉar se EU agnoskos Esperanton, la mondo tuj sekvos.

Esperanto estas varo same kiel *Coca-Cola, McDonald's*, ktp. Se ni ripete montras la solvon al la nuna lingva malegaleco, ni havos la ŝancon sukcesi, ekzemple per samtaga reklamado dum unu jaro ĉiumonate en la 27 EU-landoj. Nun oni simple cedas antaŭ la ĝeneraliĝo de la angla. Nia misio estas veki la homaron de tiom vasta soporo, imitante Ludovikon. Mi pensas, ke tia sen precedenca agado povus utili kiel brulŝnuro.

Ni perdos ĉion. Certe io sekvos. Ni bezonas investi por sukcesi. Ĉiu organizo kaj kompanio progresas aŭ regresas. Ne ekzistas horizontala flugo.

Ĉi kampanjo okazu kadre de pli vasta strategio, kio inkluzivu ekzemple, ke LA konigu la reklamojn al iliaj landaj kaj EU-parlamentanoj, varbado de kursanoj aŭ aliaj agadoj laŭ la landaj kondiĉoj. Ankaŭ tio altiros la amaskomunikilojn kaj Esperantujo vigliĝos.

Mia unua reklamo kostis pli ol EUR 70.000 kaj la prezo trioniĝis kondiĉe al 10-foja ripeto. La nuna UEA-havaĵo larĝe sufiĉas por tio. Kion la Esperantistaro opinias? Mi dankas al Seán Ó Riain, Renato Corsetti, la estroj de Landaj Asocioj kaj tradukistoj pro la valora kaj sindona apogo dum nia febra kontaktado.

Majstro Hidemaru Deguĉi, kiu sugestis en 1923 adopti Esperanton al Majstro Onisaburo Deguĉi, diris: Homoj ĝenerale alkroĉitaj al la nuno, forgesas la pasintecon kaj ignoras la estontecon. Ni, do, kuraĝe agadu por ke 'la nepoj nin benu'.

Etsuo MIYOSHI

MIYOSHI Etsuo (□□ □□) *[mijoŝi ecuo] (naskiĝis la 16-an de decembro 1939) estas japana Esperantisto.*
Li estas Honora Prezidanto de Korporacio Swany, kiu produktas gantojn, valizojn kaj ekde 2012 ankaŭ rulseĝojn.
En 1996 li kreis la bastonvalizon Walkin'Bag kaj pro la kreo de nova entrepreno ligita al ĝia surmerkatigo, la registaro premiis lin. Li eklernis Esperanton en 1995 kaj tuj post tio li decidis finance subteni la Esperanto-Movadon per la kreo de Subvencio Cigno. Ekde 2012 la premio estas transformita al Fondaĵo Cigno, kies celo estas premii la informan agadon pri Esperanto farita ene de la Eŭropa Unio.Li estas prezidanto de Higashikagaŭa Esperanto-Asocio ekde ĝia fondiĝo.
Inter 2002 kaj 2010 li aperigis 23-foje tutpaĝajn anoncojn en diversaj ĵurnaloj de la Eŭropa Unio, ĉefe en la franca Le Monde. Pro tia agado, en 2007 li estis honorita de Japana Esperanto-Instituto per la atribuo de Premio Osaka. De 2007 li estas Honora Membro de Eŭropa Esperanto-Unio. Estante aktiva en Oomoto, li estas unu el la Direktoroj de Esperanto Populariga Asocio (EPA). En 2001 li fariĝis Direktoro de la Monda Federalista Movado (Mondfederistoj). En 2011 pro lia laboro por Esperanto kaj la diskonigo de la pola kulturo estis al li transdonita la Kavalira Kruco de la Ordeno de Merito de la Pola Respubliko. Ekde 2009 Etsuo Miyoshi prezidas la Novan Turisman Asocion de Higashikagaŭa kaj ene de ĝi lanĉis la tre sukcesajn Pupekspoziciojn okazantaj en oktobro ĉiujare, kiam pupoj de diversaj regionoj de la mondo portantaj tradiciaj vestaĵoj estas montrataj. Li nun vicprezidas la Asocion de Infana Kabuko.

Legio Bona Volo

Konsideroj en Esperanto

Legio de Bona Volo, LBV, estas brazila institucio civila, spiritualista, filantropia kaj eduka. Ĝia oficiala celo estas "prepari la vojojn por la Triumfa Reveno de Jesuo", en praktiko, ĝi faras karitatan laboron per infanejoj, restejoj por maljunuloj, disdono de helpo al malriĉuloj, ktp.

La origino de LBV venas de la radioelsendo *Horo de Bona Volo*, kiun la fondinto de la organizo Alziro Zarur (1914-1979) kreis en la 4-a de marto 1949 ĉe Rádio Globo, en urbo Rio-de-Ĵanejro. La asocio estis oficiale fondita en la 1-a de januaro 1950.

LBV starigis lernejojn kaj Komunecajn Edukajn Centrojn kiuj oferas tra la tuta lando porinfanan edukadon, fundamentan, mezan kaj suplementan instruadon kaj profesiigajn kursojn al miloj da infanoj, junuloj kaj plenkreskuloj de malriĉaj komunumoj.

Jose de Paiva Netto *(*1)* kreis la Insignon Ordeno de la Merito de Ekumena Frateco, premio kiu ekde 1996 estas ĉiujare donata ĉe ParlaMundi de LBV al tiuj, kiuj plej multe distingiĝas sur siaj agokampoj havantaj kiel baza principo la senliman solidarecon en siaj aktivecoj.

Sekvas artikoloj aperintaj en centoj da gazetoj, revuoj kaj ttt-ejoj en Brazilo kaj en la mondo.
http://www.paivanetto.com.br/index.php/esp/artigos?cs=100

Aidoso – Viruso de antaŭjuĝo damaĝas pli ol la malsano mem

La homa organismo estas la plej eksterordinara maŝino en la mondo. Eĉ tiel, ĝi foje paneas. Tamen, kun Amo, eĉ kuraciloj prezentas pli bonan rezulton. Niaj gefratoj, kiuj suferas pro la viruso HIV, kaj tiuj, kiuj suferas de aliaj malsanoj, ĉu korpaj, ĉu mensaj, ĉu spiritaj, bezonas unue Fratan Amon, kune kun medicina ĝusta helpo. Se homo sentas, ke li estas humane apogata, tiam li kreas iaspecan tre fortan internan reziston, kiu helpas lin resaniĝi aŭ pacience elteni doloron. Mi kutimas aserti, ke viruso de antaŭjuĝo damaĝas pli ol la malsano mem.

Al tiuj, kiuj suferas forlason fare de malnovaj kolegoj, fare de amikoj de intelekteca diskutado kaj eĉ fare de plej karaj familianoj, jen mi prezentas la konsolon de ĉi tiuj vortoj de Dom Paulo Evaristo Arns, Emerita Kardinalo-Ĉefepiskopo de San-Paŭlo, Brazilo, en lia kortuŝa verko *De Espero al Utopio — Atesto pri Vivo*: *"Dia graco neniun forgesas kaj ne obeas surbrustan identigilon. Sufiĉas rememori la duan ĉapitron de la libro Genezo, kaj senti, kiel la Dia blovo enŝovas vivon en la homon kaj donas al li kiel kunulon Esperon por la tuta vivo. (...) Fakte, la mondo apartenas al Dio, kaj Dio ĉeestas en la koro de ĉiu homo, eĉ se li ne sentas Lin aŭ ne esprimas tion pri Li laŭte. (...) Utopio estas la kunigo de ĉiaj esperoj por plenumado de komuna revo. Se oni plenumas tiun revon, tiam oni konstruas ian novan realaĵon"*.

For de Frata Amo, aŭ Respekto, se tiel oni emas kromnomi ĝin, la Homo neniam scipovos vivi en Ekumena, Altruisma, Solidara Socio, ĉar lia ekzistado reduktiĝos al terura "universo", nome la malgrandanima "universo" de egoismo. Pro tio, la franca pensulo kaj sociologo Augusto Comte (1798-1857) skribis: *"Vivi por aliaj homoj estas ne nur leĝo de devo, sed ankaŭ de feliĉo"*. Temas pri instruo, kiun iu ajn neniel devas forgesi.

Al la Junularo

(Artikolo publikigita de ĵurnalo O Imparcial, de Monte Alto, San-Paŭlo, Brazilo, prezentita en la Elsendo Bona Volo.)

Toksoj *(*2)*: letero de filo al lia patro.

Tiu ĉi estas adiaŭa letero de 19-jara junulo. La afero estas vera, ĝi okazis en hospitalo en San-Paŭlo, Brazilo.

"Mi opinias ke sur ĉi tiu mondo neniu celis priskribi sian propran tombejon. Mi ne scias kiel mia patro akceptos tiun ĉi raporton, sed mi bezonas ĉiujn fortojn dum restas tempo. Mi bedaŭras, mia patro, mi kredas ke tiu ĉi dialogo estas la lasta kiun mi havas kun vi. Mi ege bedaŭras, vere... Jam estas la tempo por ke vi konu la veron pri kiu vi neniam suspektis. Mi estos konciza, klara kaj celtrafa.

Tokso mortigis min, mi konatiĝis kun mia mortiganto kiam mi estis 15-jara. Terure, ĉu ne, patro? Ĉu vi scias kiel mi konis tiun malfeliĉegon? Pere de viro elegante vestita, vere eleganta kaj bone parolanta, kiu prezentis min al mia mortigonto: tokso. Mi provis rifuzi, vere mi provis, sed la viro tuŝis mian honoron, dirante ke mi ne estas viro. Mi ne bezonas diri plu, ĉu ne, patro? Mi eniris en la mondon de tokso. Komence okazis revado; poste torturoj, mallumo, mi nenion faris sen la ĉeesto de tokso. Poste venis la aermanko, timo, halucinoj, kaj tuj poste la eŭforio de la klimakso denove, mi sentis min pli forta ol aliaj homoj, kaj la tokso, mia neapartigebla amiko, ridetis, ridetis.

Kiam oni komencas, mia patro, oni opinias ĉion ridinda kaj tre amuza, eĉ Dion mi opiniis ridinda. Hodiaŭ, sur hospitala lito, mi rekonas ke Dio estas pli grava ol ĉio en la mondo. Kaj ke sen Lia helpo, mi ne skribus tiun ĉi leteron. Patro, mi estas nur 19-jara, kaj mi scias ke mi ne havas la minimuman ŝancon postvivi. Estas tre malfrue al mi, sed al vi, mia patro, mi faras lastan peton: montru tiun ĉi leteron al ĉiuj junuloj kiujn vi konas. Diru al ili ke ĉe ĉiu pordo de lernejo, de prepara kurso por universitato, ĉie ajn, estas ĉiam viro elegante vestita kaj bone parolanta, kiu montros al ili la mortigonton kaj detruonton de iliaj vivoj, kaj la kondukonton de ili al frenezecon kaj morto, kiel okazis al mi. Bonvolu fari tion, mia patro, antaŭ ol estos tro malfrue por ili. Pardonu al mi, patro... Mi jam tro suferis, pardonu min ankaŭ ke mi faras vin suferi pro miaj frenezaĵoj. Adiaŭ, mia patro".

Iom da tempo post ol skribi tiun ĉi leteron, tiu junulo mortis.

Noto de la redakcio *(de LBV)* - Nia ĵurnalo ricevis kopion de tiu ĉi letero kaj ne publikigis la nomon de ĝia aŭtoro. Jen kial Elsendo Bona Volo frate sugestas: ni bone zorgu pri nia junularo, kiel faras LBV, ĉar al neniu el ni estas interese havi patrujon el drog-konsumantoj, drinkemuloj kaj malsukcesintoj. Ni volas ja generacion, civilizacion el viroj kaj virinoj, junuloj kaj infanoj honestaj, realigantaj en la Bono, amantaj Pacon, Justecon kaj Veron. Por tio Legio de Bona Volo senĉese laboras. "Junulo estas la estonteco. Sed ne malproksima estonteco, li estas la estonteco en la estanteco: ni fidu al li". La miraklo kiun Dio atendas el la homoj estas ke ili lernu ami unu alian.

*(*1) José de Paiva Netto, verkisto, ĵurnalisto, radikomunikanto, komponisto kaj poeto, naskiĝis la 2-an de marto 1941, en Rio-de-Ĵanejro, RJ, Brazilo. Li estas Direktoro-Prezidanto de Legio de Bona Volo (LBV), aktiva membro de Brazila Asocio de Amaskomunikiloj (ABI), de Brazila Asocio de Internaciaj Amaskomunikiloj (ABI Inter), de Nacia Federacio de Ĵurnalistoj (Fenaj), de International Federation of Journalists (IFJ), de Beletra Akademio en Centra Brazilo, de Sindikato de Profesiaj Ĵurnalistoj en Subŝtato Rio-de-Ĵanejro, de Sindikato de Verkistoj en Rio-de-Ĵanejro, de Sindikato de Radikomunikistoj en Rio-de-Ĵanejro kaj de Brazila Unuiĝo de Komponistoj (UBC).*

*(*2) Tokso/Venena: (tóxicos)*

Ameriko

Jara raporto 2011

En la jaro la Amerika Komisiono de UEA havis kelkajn malfacilaĵojn por interkomunikado kaj pro la manko de reprezentantoj el la nordamerika regiono. Inter la pozitivaj raportindaĵoj estas la okazigo de la 8-a Tutamerika Kongreso en San Paŭlo kune kun la 46-a Kongreso de Brazila E-Ligo kaj la Junulara Kongreso de BEJO; ili estis bona kadro por realigo de E-kinofestivalo. La festivalo kaj la 8-a TAKE ricevis financan subtenon per la subvencio Cigno. Sendube tiuj ĉi eventoj kune markis pintan momenton por la amerika movado kaj ĝin partoprenis nome de la komisiono la kunordiganto Alberto Fernández-Calienes (Kubo) kaj James Rezende Piton (Brazilo). La kongreso evidentigis, interalie, la bezonon plifortigi la monvarbadon per la fondaĵo Ameriko cele al financa subteno de la kongresoj kaj aliaj regionaj projektoj.

Cetere, la brazila movado ankaŭ multe aktivis en la informa kaj instrua agadoj per eldonado de sia organo *Brazila Esperantisto*, la retejo, lokaj renkontiĝoj, novjara aranĝo en Paranapiakabo kaj starigo de kampanjo favore al Vinilkosmo, i.a.

Flanke de Kolombio resume menciindas la partopreno de la prezidanto Luis Jorge Santos-Morales ĉe la Brazila kaj Tutamerika Kongreso kiel unu el la ĉefaj prelegantoj kaj lia eniro en la Panteono de *Edukado.com.* Ankaŭ menciindas kiel grava okazintaĵo la revigliĝo de la movado en Cali kaj la elektiĝo de Rubén Torres kiel nova prezidanto dum la 17-a Kolombia Kongreso de Esperanto okazinta en decembro. Substrekindaj rezultoj de tiu kongreso estis ankaŭ la nomumo de nova estraro de KEL (Kolombia Esperanto-Ligo) kaj la revivigo de ties organo *Andaj Ondoj*.

Dume, en Kubo la landa asocio daŭre flegis la rilatojn kun la kuba nacia UNESKO-komisiono kaj la plano ekinstrui Esperanton en ĝia lerneja reto progresis; la asocio partoprenis per bunta stando en la Internacia Librofoiro de Havano.

En Usono okazis la tradicia NASK inter la 2-a kaj la 10-a de julio ĉe la Universitato de Kalifornio (San Diego) kaj la landa kongreso okazis junie en Emeryville (Kalifornio).

Kanada E-Asocio daŭre funkciigis sian grandan libroservon unu el la plej grandaj perpoŝtaj libroservoj en Ameriko, specialiĝanta pri libroj verkitaj en kaj pri Esperanto kaj regule publikigis sian orga-non *Lumo* kiu aperas dufoje jare; krome en Kanado okazis la 18-a Aŭtuna Renkontiĝo de Esperanto en Novjorko (ARE) kiun oganizas Esperanto-Societo Kebekia (ESK).

En Meksiko la movado restis vigla kaj okazigis sian nacian kongreson kaj pluraj kursoj ĉe UNAM, i.a; menciindas ke la juna belgino

Esperantistoj en Meksikio

Anneleen Nys daŭrigis sian itineron tra diversaj amerikaj landoj kiel parto de projekto *Esperanto al Ameriko* iniciatita de Martin Schaeffer kaj la komisiono en 2010. (Ekvadoro, Nikaragvo kaj Peruo).

En Dominika Respubliko okazis signifaj paŝoj por revigligo de la movado kiu planas okazigi la venontan TAKE en 2013.

Inter la malfortoj estas la retejo *Ameriko.org* kiu ne bone funkciis dum la jaro kaj oni daŭre serĉas taŭgulon preta entrepreni la taskon. Same aliaj projektoj pendantas pro la manko de homfortoj kaj financaj rimedoj en la regiono, kio reprezentas grandan defion por la komisiono.

Alberto F. Calienes, UEA-Amerika Komisiono

Omaĝo al Tibor Sekelj

Tibor SEKELJ (foje nomita ***Székely Tibor*** laŭ la hungara skribmaniero, naskiĝis la 14-an de februaro 1912 en Spišská Sobota en Aŭstrio-Hungario; mortis la 20-an de septembro 1988 en Subotica, Vojvodino, Jugoslavio) estis hurgardevena jugoslava mondcivitano ĵurnalisto, esploristo, verkisto kaj juristo. Li entreprenis ekspediciojn tra Sudameriko, Azio kaj Afriko. Diference de aliaj mondvojaĝantoj kaj esploristoj lia esplorcelo esence ne estis la materiaj aspektoj de la mondo, sed li volis kompreni kaj malkovri la esencon de la homa animo. Kampoj sur kiuj li agis ege sukcese estas multegaj.

Apud la lingvoj hungara kaj serbo-kroata li interalie parolis ankaŭ la germanan, hispanan, anglan, francan kaj Esperanton. Sekelj estis lerninta ĉirkaŭ 25 lingvojn kaj foje diris ke li konservis kapablon por 9 inter ili.

En 1986 li estis elektita membro de Akademio de Esperanto kaj honora membro de UEA. En 2011 Eŭropa Esperanto-Unio proklamis la jaron 2012 «La Jaro de Tibor Sekelj» pro la 100-jariĝo de lia naskiĝo.

Sudameriko 1939-1954

En 1944, sen granda antaŭa montgrimpa sperto, li partoprenis ekspedicion al Akonkagvo la plej alta monto (6□962m) de Ameriko, gviditan de la konata svisgermana montgrimpanto Georg Link. Kun la aŭstro Zechner kaj la italo Bertone li atingis la montsupron je la 13-a de februaro 1944. La ekspedicio estis drama: kvar el ses junuloj kiuj partoprenis pereis en neĝŝtormo. Iliajn korpojn retrovis 11 monatojn poste dua ekspedicio, kiun Tibor ankaŭ partoprenis, laŭ iniciato de la argentina armeo. Post tiu dua ekspedicio Sekelj aldonis novan ĉapitron al la dua eldono de la jam aperinta "*Tempestad sobre el Aconcagua", 1944* en kiu li rakontas tiun aventuron.

1972-1988: Direktoro de muzeo en Subotica

Laŭ invito, en 1972, li iĝis direktoro de Urba Muzeo en Subotica (Serbio – Vojvodino) kaj profesie gvidis la muzeon dum 4 jaroj. Jam en la malfrua vivaĝo en la 1970-aj jaroj li postdiplome studis muzeologion en Zagreba Universitato kaj doktoriĝis pri tio (en 1976) sed preskaŭ tuj poste forlasis sian postenon, ne havinte subtenon por siaj ideoj kaj projektoj.

Li partoprenis en monda kongreso de etnografoj en Ĉikago en Usono kaj en Monda kongreso de muzeologoj en Kopenhago, kie li estis elektita sekretario de Internacia Komitato de Muzeologoj, kie li faris aron da iniciatoj interalie pri novtipaj muzeoj kun dioramoj.

En 1985 Tibor konatiĝis kun Erzsébet Sekelj, bibliotekistino, naskita en 1958. Ŝi esperantiĝis en tiu sama jaro. Tibor kaj Erzsébet kunvivis tri jarojn kaj geedziĝis en 1987 en Osijek. Ili kune vizitis tri UK-ojn. Erzsébet partoprenis en redaktado de la vojvodina revuo VELO. Ili komune deziris kompili Esperanto-Serbokroatan vortaron, sed tion jam ili ne sukcesis fini.

Ekde 1972 li vivis en Subotica ĝis sia morto la 20-an de septembro 1988. Li estis entombigita la 23-an de septembro en *Bajsko groblje* (Baja tombejo) en Subotica, kun la plej altaj honoroj flanke de urbo Subotica. Sur lia tombo, sub bronza bareliefo legeblas jena surskribaĵo en Esperanto:

TIBOR SEKELJ
1912-1988
Verkisto, mondvojaĝanto

Eta biografio laŭ Vikipedio

La Omaĝo

De la 18ª/20ª de majo 2012, en Subotica, Serbio, oni omaĝis la 100-jaran datrevenon de la naskiĝo de Tibor Sekelj. Krom la Ronda Tablo *Vivo kaj verko de Tibor Sekelj,* en la programo de la manifestaĵo estis ankaŭ literatura vespero dediĉita al la verkoj de Tibor Sekelj, du ekspozicioj – *Centjaro de Tibor Sekelj,* kies aŭtoro estas Mile Tasić el Subotica kaj *Pupoj*[2], kies aŭtoro estas Ivan Špoljarec el Zagreb – inaŭguro de memortabulo sur domo kie loĝis Tibor Sekelj, eldono de libro dediĉita al Tibor Sekelj (kaj lia etnografia kolekto), ktp. Krom tio, okazis kelkaj aliaj programoj, kiujn preparis kulturaj institucioj en Subotica.

Rilate la kernon de la manifestaĵo, la *Rondan Tablon,* al ĝi sian partoprenon anoncis 28 personoj, kun 30 prelegoj, el dek landoj. La prelegojn oni dividis inter la sesioj, zorgante ke ĉiuj kvar sesioj havis laŭteme ju pli eble koheran grupon.

Ĉiuj programoj de la manifestaĵo estis publikaj. Krom tio gravas, kaj ni tion substrekas, la malfermon de la manifestaĵo, kaj la kvar sesiojn de la *Ronda Tablo* oni povis pere de interreto spekti en la tuta mondo (en esperanto), uzante la eblecon de tielnomata (angle) *video streaming,* pere de adreso www.subotica.rs. Ekde la 15-a de majo je tiu retejo oni trovis ankaŭ la skajpan adreson pere de kiu oni povis aktive partopreni la diskuton dum la sesioj de la *Ronda Tablo.*

Georgius Dragojlovic

A N O N C O J

Nia celo

La ĉefaj celoj de SEK-Bulteno estas: **Unue** informi pri Esperanto en nia regiono kaj en la mondo al ne-esperantista publiko. **Due** infomi pri kelkaj E-aktivaĵoj al esperantistoj. Tio estas la kialo de la plimulta hispan-lingva materialo eldonita.

Atenton!

Se vi ŝanĝis vian poŝtan adreson aŭ ret-adreson bv sciigi al nia Redakcio. Antaŭdankon.

Ĝustiĝo

En antaŭa SEK-Bulteno n-ro 34, aperis kelkaj nevolaj tajp-eraroj:
Sur paĝo 9 devas diri "…en abril UEA deberá **decidir**…"
Sur malantaŭa paĝkovrilo devas diri "…forpasis la 10-an de decembro **2011** en…"

Dankon pro via kompreno.

Klarigo

Pri la subskribitaj artikoloj respondecas iliaj aŭtoroj kaj ili ne nepre reflektas la opinion de SEK aŭ de la redaktoro.

Poŝtmarko pri la 125-jariĝo de Esperanto

Por omaĝi la 125-an datrevenon de la apero de la Unua Libro de Esperanto kaj por reklami la lingvon, UEA mendis ĉe la nederlanda kompanio PostNL poŝtmarkon kun la jubilea emblemo desegnita de la brita esperantisto Peter Oliver. Ĝi validas por afranki unuaklasa leteron ĝis 20gr. enlande en Nederlando. En marto la simbolo aperis sur poŝtmarko mendita de Esperanto-Asocio de Finnlando. La nova nederlanda marko estis eldonita sojle de la Malferma Tago de la Centra Oficejo (28 aprilo), sed ĝi estas jam aĉetebla ĉe la Libroservo de UEA, en blokoj de 10 markoj. Unu bloko kostas EUR 6,00 (plus afranko; kvanta rabato ne estas aplikebla).

La poŝtmarko pri la 125-jariĝo de Esperanto estas la kvina laŭ mendo de UEA.

Gazetaraj Komunikoj de UEA n-ro 450